

Verslag van overleg voorzitters Friese Rekenkamer(commissie)s

Datum: 14 februari 2014

Aanwezig: Peter Polhuis (voorzitter), Marcel Hoekstra, Edwin Voorwinde (Lwd), Bauke v.d. Loon (Franekeeradeel), Nysius van Rijn (Ooststellingwerf), Ebe Docter (Smallingerland), Remco Admiraal (VAST), Michiel Herweijer (NRK), Willem de Boer (Harlingen, NOF), Tiny Ruiten, Eddy Martens (NOF), Tom Dijkstra, Simen Fopma (Littenseradiel)

Afwezig: Súdwest Fryslân, Weststellingwerf, Tytsjerksteradiel

Verslag: Jellie Rijpma

Peter Polhuis, voorzitter van de rekenkamer van Leeuwarden, heet een ieder welkom en legt uit wat het karakter en doel van deze bijeenkomst is. De decentralisatieopgave betekent ook een ingrijpende verschuiving van de verzorgingsstaat, gemeenten worden het eerste aanspreekpunt voor burgers. De financiële consequenties zijn nog steeds een vraagstuk, achterliggende gedachte is door zorg dichterbij de burger te brengen efficiencyvoordeel te kunnen halen. Wetenschappelijke literatuur wijst echter ook uit dat de druk op budgetten veelal groter wordt. Daarnaast speelt het zgn. controlegat: gemeenten zullen meer moeten gaan samenwerken, de verwachting is dat samenwerkingsverbanden en gemeenschappelijke regelingen zullen worden ingericht. Adequaats horizontaal toezicht is nog niet geregeld.

Vragen die vandaag voorliggen zijn o.a. wat de informatiepositie is van de gemeenteraden, of de rekenkamer(commissie) in het voorbereidingsjaar een verantwoordelijkheid heeft en hoe de bevoegdheden van de rekenkamer zijn geborgd in de samenwerkingsvormen.

Stand van zaken Rekenkamers:

Franeker	<ul style="list-style-type: none">- Rapport uitgebracht- Doemee onderzoek van Seinstra en vd Laar- naar de voorbereidingen op de decentralisatie van de taken en middelen op het sociale domein.- Mbt participatiewet ligt gemeente op koers.- Jeugdwet en AWBZ minder- In 2014 geen verdere activiteiten gepland
NRK	<ul style="list-style-type: none">- Concentreren zich in 2014 met name op het RO-onderdeel- Wat is gebeurd met instellingen zoals bibliotheken, Partoer etc. die in het verleden forse subsidies kregen. Houden zij zich staande, welke strategie gekozen om werk te kunnen blijven doen

Harlingen	<ul style="list-style-type: none"> - Geen goed beeld, lopen niet voorop als het gaat om informatievoorziening en besluitvorming van de raad; - Benieuwd naar wat er binnen Friesland gaat gebeuren qua samenwerkingsverbanden. - Geen concreet voornemen tot onderzoek
NOF	<ul style="list-style-type: none"> - Onderzoek gedaan naar het WMO-beleid maar met doorkijk naar de toekomst - Willen aanbevelingen geven hoe de kaderstellende rol kan worden ingevuld. - Indruk dat organisatie druk in de voorbereiding is, nog geen besluitvorming door Raden - Voor 2014 geen onderwerp op dit gebied gekozen
Littenseradiel	<ul style="list-style-type: none"> - Betreffende gemeente wordt over vier jaar opgeheven, is ook bepalend voor de activiteit van de rekenkamer; - Na de verkiezingen wordt er nieuw besluit genomen over de invulling van de rekenkamer. - Geen initiatief om onderzoek te doen op dit vlak
Leeuwarden	<ul style="list-style-type: none"> - Programmaorganisatie in ontwikkeling gezet - Raad wordt middels informatiebijeenkomsten op de hoogte gehouden welke kant het college op wil - Als rekenkamer nog geen concrete onderzoeksplannen - Rekenkamer neemt actief deel aan alle raadsbijeenkomsten op dit vlak - Onderwerp leeft, urgentiebesef is er
Ooststellingwerf	<ul style="list-style-type: none"> - Afstand tussen raad en rekenkamer is hier groot, aanwezigheid bij informatiebijeenkomsten is niet vanzelfsprekend - Budget laag, voldoende voor 1 onderzoek per jaar - Geen concrete plannen voor 2014 op dit vlak
Smallingerland	<ul style="list-style-type: none"> - In december rekenkamerbrief gestuurd met als bijlage het onderzoek van de G4 uit Brabant over de decentralisatie van de jeugdzorg - In rekenkamerbrief aantal kritische elementen genoemd tav de transitie van de jeugdzorg - Kadernota 'samen voor elkaar': uit de moties en amendementen blijkt dat de Raad notie heeft genomen van de rekenkamerbrief. - Willen en zouden in 2014 iets moeten doen.
VAST	<ul style="list-style-type: none"> - Rekenkamer is pas ingesteld en zit oriëntatiefase

Algemene indruk is dat de aandacht van de organisatie en de Raden vooral uitgaat naar de organisatie van de transitie en niet naar de effecten voor de gebruikers.

Geconstateerd wordt dat de rekenkamerbrief van Smallingerland zinvol kan zijn voor de andere rekenkamers. Overigens heeft de RK Den Haag en de RKC Landgraaf iets soortgelijks gedaan. De brief zal worden rondgestuurd. Hier liggen mogelijkheden om krachten te bundelen.

Rolopvatting rekenkamers

Ter tafel komt of rekenkamers op dit moment een rol in het proces moeten hebben, of moeten wachten tot e.e.a. in werking is. Proactief in het voorproces kan mogelijk de objectiviteit achteraf beïnvloeden.

De aanwezigen zien wel mogelijkheden om nu al te anticiperen:

- De rekenkamer zou Raden kunnen voorzien van tools, handvatten voor een goede kaderstelling (te denken valt aan checklist)
- Dit is een goed moment om nulmetingen te gaan doen, nu kan worden vastgelegd hoe het zit met verstrekte zorg binnen een groep. Na twee of vier jaar zou dit herhaald kunnen worden

Bevoegdheden rekenkamer(commissie)s

Polhuis verheldert hoe de bevoegdheden van rekenkamers en rekenkamercommissies in de wet zijn vastgelegd. De NVRR heeft bij de minister een verzoek neergelegd om bevoegdheden van rekenkamercommissies gelijk te trekken met die van rekenkamers. Daarnaast ligt er een voorstel om de 50%-regeling in artikel 184.1 lid b en c aan te passen naar een *gezamenlijk* belang van 50%.

Vooruitlopend op een wetswijziging heeft de NVRR een conceptmotie rondgestuurd waarin colleges worden opgedragen om bij toekomstige aanbesteding een bepaling tot verplichte medewerking aan een rekenkameronderzoek op te nemen. Polhuis roept de aanwezigen op om via de griffiers deze motie onder de aandacht te brengen bij gemeenteraden. Hij wijst er op dat dat in Leeuwarden en in de Friese meren al gebeurd is en heeft de verwachting dat de concept-motie, enigszins aangepast naar de eigen gemeente, zal worden aangenomen door de geremeenteraden.

Samenvattend

1. Wijs de Raad er op dat raden hun rol moeten opeisen in het besluitvormingsproces aan de voorkant (kaderstelling)
2. Geef een indicatie van punten waaraan de kaderstelling dient te voldoen, zoals de G4 in Brabant hebben gedaan.
3. Doe zelf nulmetingen of maak gebruik van gegevens/onderzoeken van instellingen zelf
4. Ga door met bestaande onderzoeken, maar geef voortdurend een doorkijk naar de grotere context van de 3D-opgave.

Afspraken

1. Afsproken wordt om niet alleen onderzoeksrapporten met elkaar te delen, maar ook onderzoeksprogramma's.
2. De RKcie van Smallingerland stuurt hun brief aan de raad alsmede de bijlage (G4 onderzoek Brabant) naar de deelnemers van deze vergadering.
3. Elke RK(cie) gaat na welk spoor men in het kader van de 3D operatie voor 2014 kiest

4. Voorts wordt afgesproken om met zekere regelmaat in deze samenstelling bij elkaar te blijven komen: wat zijn ontwikkelingen, waar liggen raakvlakken, waar kunnen we elkaar versterken, waar kunnen we evt. samenwerken. Focus ligt daarbij op de decentralisatie-opgave
5. de eerstvolgende bijeenkomst is op 23 mei 2014.

Rondvraag

Nysius informeert of er rekenkamers belangstelling hebben om mee te doen aan een pilot Visitatie van de commissie Kwaliteitszorg van de NVR. De bedoeling is dat een aantal RK(cies) van min of meer dezelfde omvang elkaar visiteren. Nysius stuurt informatie rond en elke RK(cie) zal zich hierop intern beraden.